

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Вяра Кюрова

за дисертационен труд за присъждане на образователно-научна степен „доктор“ по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“, професионално направление 3.7. Администрация и управление, на тема: „Състояние и възможности за оптимизация при управлението на програми за териториално сътрудничество с участието на България“, разработен от докторант в редовна форма на обучение

Женя Иванова Бахчеванова-Динкова

Становището е изготвено съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 956/13.06.2023 г.

I. Обща оценка на кандидата

Женя Бахчеванова-Динкова е докторант в редовна форма на обучение по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)“ в катедра „Национална сигурност и публична администрация“ на Правно-исторически факултет при ЮЗУ “Н. Рилски”- Благоевград. От представеният за оценка дисертационен труд и публикациите, свързани с него е видно, че докторантката притежава формирани изследователски качества и добра подготовка в изследваната от нея предметна област. Също така има богат практически опит в областта на управлението на проекти и финансите. Основната част от професионалната кариера на докторантката, след 2000 г. и от 2003 г. до 2014 г. се развива в Министерство на икономиката и Министерство на финансите. В рамките на този период Женя Бахчеванова-Динкова заема последователно позиции като: главен експерт; началник на отдел; директор. От 2014 г. заема длъжността „ръководител проекти“ към Съвместния секретариат на Европейските програми за териториално сътрудничество „Гърция-България“ 2007-2013 и 2014-2020 в Солун. В резултат на участия в курсове и обучения докторантката придобива допълнителни и надгражда знания, умения и компетенции, свързани с нейната основна работа.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Представеният за разглеждане дисертационен труд е посветен на актуален и значим за управленската практика проблем, свързан с управлението на програми и проекти.

Дисертационният труд е в обем от 220 страници и включва 53 фигури. 14 страници са отделени за приложението към него, което е представено коректно.

Разработката е правилно структурирана и балансирана - включва увод, обосноваващ актуалността и значимостта на темата на изследването, четири глави, заключение, списък на информационните източници и приложение.

Ползваните източници са 90. Използваната литература е разнообразна и коректно фокусирана към изследвания научен проблем. Използвани са и резултати от проведено от автора собствено анкетно проучване.

Правилно са определени обектът, предметът, основната научна теза и целта. За постигане на целта са изведени 7 изследователски задачи, които последователно са решени в изложението.

Изследването е методически издържано. То е ограничено по време, място, методология и обхват. Използваните методи за изучаване на проблема са подходящи за конкретното изследване. Докторантката Жения Бахчеванова-Динкова е проучила и систематизирала голямо количество информация, за да докаже издигнатата научна теза. Заглавието на дисертационния труд е ясно формулирано и е в тясна връзка с научната теза.

Като цяло дисертационният труд се отличава с прецизност, логическа последователност, задълбоченост на изследването и стремеж да се разглеждат проблемите в комплекс, в тяхната взаимна връзка и зависимост.

Уводът задълбочено и аргументирано разкрива актуалността на темата на дисертационния труд.

Първа глава на дисертационния труд поставя на разглеждане спецификата на планиране, организация и регулаторна рамка на програмите за европейско териториално сътрудничество. Правилно е започнато с параграф, посветен на изясняването на същността и приложното поле на програмите за европейско териториално сътрудничество. Особено важен аспект в разработката е направения преглед на присъщата за териториалното сътрудничество обща и специфична нормативна рамка на ЕС за финансиране на програми за периода 2014-2020 г. Логично в изложението се разглежда и въпроса, свързан със заинтересованите страни от реализирането на

програмите и проектите в рамките на европейското териториално сътрудничество. Обстойно са изяснени функциите и йерархичната зависимост между структурите.

Във втора глава са изяснени характерните особености на програмите по европейско и териториално сътрудничество с участието на България. Акцентите в изложението са поставени върху преглед в исторически план на програмите за териториално сътрудничество в България, както и националните правила и участващите структури; разглеждане на аспектите, свързани с приемственост, запазване на административен капацитет и извеждане на добри и негативни практики. Обстойно са изяснени особеностите на финансирането и на използването на човешките ресурси от гледна точка на териториалното сътрудничество с участието на България.

Трета глава поставя акцента върху емпирично изследване на управлението на програмите за териториално сътрудничество. Правилно е започнато с представяне на използваната за целите на анализа методология. Във втори параграф на тази глава е направен сравнителен анализ на планирането, организацията и контрола на управлението на програмите за териториално сътрудничество. В следващият параграф на трета глава са представени резултатите от направено емпирично изследване на степента на удовлетвореност на човешките ресурси, участващи в управлението и изпълнението на програмите и проектите за териториално сътрудничество. На база на осъществено анкетно проучване е получена качествена оценка относно мненията на членове на Съвместните секретариати (представители на управленските структури) и изпълнителите на проекти по програмите. За целите на изследването са разработени две авторски анкетни карти, проучващи мнението на двете групи респонденти. Въз основа на получените резултатите са направени общи изводи и препоръки.

Четвърта глава заслужава висока оценка, защото в нея са представени стратегически насоки за подобряване на функционирането на програмите за териториално сътрудничество. Интерес представлява изложението, посветено на резултатите от изследването и оценката на функционирането на програмите. Изведени са препоръки и са очертани насоки за подобряване на организацията на управление и изпълнение на програмите за териториално сътрудничество. Представени са тенденциите и приоритетните области на следващата финансова рамка на ЕС (2021-2027 г.) на териториалното сътрудничество. Важно приносно значение има разработеният модел за оптимизиране на човешките ресурси.

В заключението на дисертационния труд е направено обобщение на резултатите от проведеното изследване, формулирани са основните изводи и са определени насоките

за допълнителни и бъдещи изследвания на докторанта в разглежданата предметна област.

III. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

Рецензията на дисертационен труд представлява самостоятелно научно-практическо изследване, актуално и значимо за управленската теория и практика, с оригинални научни резултати, на основата на които са направени собствени анализи и обобщения. Дисертационният труд притежава безспорни научни достойнства.

Докторантката е формулирала 5 приноса с теоретичен и научно-приложен характер. Приносите се съдържат в дисертационния труд и ги приемам изцяло. Основните приноси точно разкриват постигнатите научни и приложни резултати и са лично дело на докторанта. Те са особено значими в научно и приложно отношение.

IV. Публикации, свързани с дисертационния труд

Резултатите от разработваните в дисертационния труд проблеми са представени в 3 самостоятелни публикации, което е предпоставка за осигуряването на тяхната известност сред научната общност. Броят на публикациите и участието на дисертанта в тях изпълняват националните минимални критерии за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

V. Автореферат и справка за приносите

Разработеният автореферат отговаря на изискванията и съответства точно на съдържанието на дисертационния труд. Справката за приносите отразява конкретните постигнати научни и приложни резултати.

VI. Критични бележки и препоръки

Към докторантката могат да бъдат отправени някои критични бележки и препоръки във връзка с бъдещата ѝ работа, както следва:

1. Необходимо е още по-ясно и категорично подчертаване на собственото мнение по някои теоретични проблеми и засилване на критичността на анализа при разглеждането на становищата на представените автори.

2. Изхождайки от това, че темата е значима и засяга актуалните проблеми на управлението на програми за териториално сътрудничество с участието на България

считам, че тя би предизвикала по - широк научен интерес. Поради тази причина препоръчвам получените резултати да се популяризират в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни.

VII. Заключение

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд е сериозен изследователски труд, който заслужава висока оценка. Той съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”. Имайки предвид научните приноси, задълбочените изследвания, високото качество и научно-приложната значимост на дисертационния труд изразявам своето положително становище и предлагам на почитаемото научно жури да вземе решение за присъждане на образователната и научна степен “доктор” по докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство (мениджмънт на публичната сфера)” към професионално направление 3.7. „Администрация и управление“ на Жения Бахчеванова-Динкова.

03.08.2023 г.
Благоевград

Член на научното жури:
(доц. д-р В. Кюрова)

OPINION

By Assoc. Prof. Vyara Kyurova, PhD

for a dissertation work for awarding the educational-scientific degree "doctor" in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (management of the public sphere)", professional direction 3.7. Administration and management, on the topic: "Status and opportunities for optimization in the management of territorial cooperation programs with the participation of Bulgaria", developed by a doctoral student in full-time form of training

Zhenya Ivanova Bahchevanova-Dinkova

The opinion was prepared according to the order of the Rector of SWU "Neofit Rilski" No. 956/13.06.2023.

I. Overall assessment of the candidate

Zhenya Bahchevanova-Dinkova is a full-time doctoral student in the scientific specialty "Organization and management outside the sphere of material production (management of the public sphere)" in the Department of "National Security and Public Administration" of the Faculty of Law and History at the SWU "Neofit Rilski" - Blagoevgrad. From the dissertation submitted for assessment and the publications related to it, it is clear that the doctoral student has well-formed research skills and good training in the subject area she is researching. She also has extensive practical experience in project management and finance. The main part of the doctoral student's professional career, after 2000 and from 2003 to 2014, was developed in the Ministry of Economy and Ministry of Finance. Within this period, Zhenya Bahchevanova-Dinkova successively held positions such as: chief expert; Head of Department; director. Since 2014, he has held the position of "project manager" at the Joint Secretariat of the European Territorial Cooperation Programs "Greece-Bulgaria" 2007-2013 and 2014-2020 in Thessaloniki. As a result of participation in courses and trainings, the doctoral student acquires additional and upgrades knowledge, skills and competencies related to her main work.

II. General characteristics of the dissertation

The dissertation presented for consideration is dedicated to a current and significant problem for management practice, related to the management of programs and projects.

The dissertation is 220 pages long and includes 53 figures. 14 pages are devoted to the appendix to it, which is presented correctly.

The development is properly structured and balanced - it includes an introduction justifying the relevance and significance of the research topic, four chapters, a conclusion, a list of information sources and an appendix.

The sources used are 90. The literature used is diverse and correctly focused on the researched scientific problem. The results of the author's own survey were also used.

The object, the subject, the main scientific thesis and the purpose are correctly defined. In order to achieve the goal, 7 research tasks were presented, which were successively solved in the text.

The research is methodologically sound. It is limited in time, place, methodology and scope. The methods used to study the problem are appropriate for the specific research. Doctoral student Zhenya Bahchevanova-Dinkova has studied and systematized a large amount of information in order to prove the advanced scientific thesis. The title of the dissertation is clearly formulated and is closely related to the scientific thesis.

In general, the dissertation work is distinguished by precision, logical consistency, thoroughness of the research and an effort to consider the problems in a complex, in their mutual connection and dependence.

The **introduction** thoroughly and argumentatively reveals the relevance of the topic of the dissertation work.

The **first chapter** of the dissertation examines the specifics of planning, organization and regulatory framework of the European Territorial Cooperation Programs. It is right to start with a paragraph dedicated to clarifying the nature and scope of European territorial cooperation programs. A particularly important aspect of the development is the overview of the common and specific EU normative framework for financing programs for the period 2014-2020, specific to territorial cooperation. Logically, the issue related to the interested parties in the implementation of the programs and projects within the framework of European territorial cooperation is also considered in the text. The functions and hierarchical dependence between the structures are thoroughly explained.

In the **second chapter**, the characteristic features of the European and territorial cooperation programs with the participation of Bulgaria are clarified. The emphasis of the exhibition is on a historical review of territorial cooperation programs in Bulgaria, as well as the national rules and participating structures; consideration of aspects related to continuity, preservation of administrative capacity and identification of good and bad practices. The

specifics of financing and the use of human resources from the point of view of territorial cooperation with the participation of Bulgaria have been thoroughly clarified.

The **third chapter** focuses on an empirical study of the management of territorial cooperation programs. It is right to start with a presentation of the methodology used for the purposes of the analysis. In the second paragraph of this chapter, a comparative analysis of planning, organization and management control of territorial cooperation programs is made. The next paragraph of the third chapter presents the results of an empirical study of the degree of satisfaction of human resources involved in the management and implementation of territorial cooperation programs and projects. On the basis of the conducted survey, a qualitative assessment was obtained regarding the opinions of members of the Joint Secretariats (representatives of the management structures) and the executors of projects under the Programs. For the purposes of the research, two author questionnaires were developed, exploring the opinion of the two groups of respondents. Based on the obtained results, general conclusions and recommendations were made.

The **fourth chapter** deserves high praise because it presents strategic guidelines for improving the functioning of territorial cooperation programs. Of interest is the exhibition dedicated to the results of the research and the evaluation of the functioning of the programs. Recommendations are made and guidelines are outlined for improving the organization of management and implementation of territorial cooperation programs. The trends and priority areas of the next EU financial framework (2021-2027) of territorial cooperation are presented. The model for optimizing human resources has an important contribution.

In the **conclusion** of the dissertation, a summary of the results of the conducted research is made, the main conclusions are formulated and the directions for additional and future research of the doctoral student in the subject area under consideration are determined.

III. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the dissertation

The peer-reviewed dissertation is an independent scientific-practical study, relevant and significant for management theory and practice, with original scientific results, on the basis of which own analyses and summaries have been made. The dissertation has indisputable scientific merits.

The doctoral student formulated 5 contributions of a theoretical and scientific-applied nature. The contributions are contained in the dissertation and I accept them in full. The main

contributions accurately reveal the achieved scientific and applied results and are the personal work of the doctoral student. They are particularly significant in scientific and applied terms.

IV. Publications related to the dissertation

The results of the problems developed in the dissertation work are presented in 3 independent publications, which is a prerequisite for ensuring their popularity among the scientific community. The number of publications and the dissertation student's participation in them fulfill the national minimum criteria for obtaining the educational and scientific degree "doctor".

V. Abstract and Reference for Contributions

The developed abstract meets the requirements and corresponds exactly to the content of the dissertation work. The statement of contributions reflects the concrete scientific and applied results achieved.

VI. Critical notes and recommendations

Some critical remarks and recommendations regarding her future work can be addressed to the PhD student, as follows:

1. It is necessary to emphasize one's own opinion more clearly and categorically on some theoretical problems and strengthen the criticality of the analysis when considering the opinions of the presented authors.

2. Based on the fact that the topic is significant and affects the current problems of the management of programs for territorial cooperation with the participation of Bulgaria, I believe that it would cause a wider scientific interest. For this reason, I recommend that the obtained results be promoted in scientific publications, referenced and indexed in world-renowned databases.

VII. Conclusion

In conclusion, I believe that the dissertation work submitted for defense is a serious research work that deserves high evaluation. It corresponds to the requirements for awarding the educational and scientific degree "doctor". Bearing in mind the scientific contributions, in-depth research, high quality and scientific-applied significance of the dissertation work, I express my positive opinion and **invite the esteemed scientific jury to make a decision to award the educational and scientific degree "doctor" in the doctoral program**

"Organization and management outside the sphere of material production (management of the public sphere)" to professional direction 3.7. "Administration and Management" by Zhenya Bahchevanova-Dinkova.

03.08.2023

Blagoevgrad

Member of scientific jury:

(Assoc. Prof. V. Kyurova, PhD)